

Gayri mübadiller

Büyük Millet Meclisi tarafından, geçen perşembe günü kabul edilen tasfiye kanunıyla mübadiller ve gayri mübadiller meselesi tarihe karışacaktır. Muh'terem Dahiliye vekilinin Meclis kürsüsünde söylediği gibi, bu mübadiller ve gayri mübadiller meselesi çok hazin bir hikâyedir.

Gayri mübadiller, Rumeli ehalisinden olup da Balkan harbinden, daha doğrusu tesrinievvel 1912 tarihinden evvel, Türkiye'de bulunmuş ve Türk tabiiyetine kabul edilmiş olan Türklerle, mübadileden istisna edilmiş olan İstanbul'daki Yunan tebaasından Rumlardır. Saltanat zamanında İstanbul'da bulunan ve Yunanlılıkla hiç alakası olmayan Anadolu'da pek çok zengin Rumlar, o zamanlar, tabiiyet kalemi ile işlerini uydurarak Yunan tabiiyetine geçmişlerdi. Bu suretle İstanbul'da milyonlarca liralık Yunan tebaası malı vardır.

Umumi harp esnasında Yunan hükümeti gayri mübadil Türk tebaasını Yunanistan'daki otuz milyon lira tahmin edilen bütün emlakını zaptetmiş ve idaresini milli Yunan bankasına verdiğinden Büyük Millet Meclisi de mukabele bilmisil olarak İstanbul'daki Yunan emlakine vaziyet etme kararı verdiği halde, Yunanlılarla bir itilâf akdine çalışan hükümet, İstanbul'daki Yunan emlakine vaziyet etmemiştir.

Son yapılan itilâfname üzerine İstanbul'daki Yunan emlakine müstesna tutuldu. Binaenaleyh gayri mübadillerin matlubatına yalnız Anadolu'daki Yunan emlakine karşılık kalmıştır. Halbuki bu Yunan emlakine de Rum ve Ermeni mallarına karşı olarak mühim bir kısmı mübadillere, muhacirlere ve İzmir harikelerine verilmiş olduğundan, gayri mübadillerin matlubatına mukabil ancak altı yedi milyon liralık mal kalmıştır. Gayri mübadillerin kıymet takdir olunan malları ise, bunun birkaç mislidir.

Mübadiller Türkiye'ye gelir gelmez, Yunanistan'da bıraktıkları malın nisfina muadil emlak aldıkları halde gayri mübadiller bugüne kadar bir şey alamadıkları mada, 16 seneden beri iratları da Yunanlılar tarafından zaptolunmuştur. Yunanistanla aktettiğimiz itilâftan sonra artık bu gayri mübadiller işi, hükümetin dahil bir meselesi haline girmiştir. İşte perşembe günü meclis tarafından kabul edilen kanunla bu muhtelif matlubatın, hükümet elinde kalmış olan emlak ve arazi ile ne suretle tesviye olunacağı hal ve izah edilmektedir. Hiç şüphe yoktur ki 16 seneden beri mallarına tasarruf edememiş ve hersuretle mağdur kalmış olan bu millettaşların hesaplarını tasfiyeye doğru atılan bu adım hükümetin ve Meclisin en hayırlı işlerinden biri olmuştur.

Kanundan anlaşılıyor ki, elde mevcut mallardan en evvel tercihan gayri mübadillerin hakları tesviye olunacaktır. Baki kalacak emvalin de mübadil ve muhacirlerden ikinci ve üçüncü sınıf erbabi istihkaka verileceği anlaşılmaktadır.

Matlubat esnasına hükümetçe bönolar verilecek, her istihkak sahibinin elindeki bono ile hükümetçe müzayede çıkarılacak malları satın alacaklardır. Mallar yalnız bono ile satılacaktır. Bönolar borsada tedavil edilecek. Bu emlak pey pusure mübâyaa edecek halk Bursadan bono mübâyaa ederek bedeli onunla ödemeğe mecbur bulunacaktır. Bu sayede bönoların kıymeti de muhafaza edilmiş olacaktır.

Dahiliye vekilinin dediği gibi, filhakika bu, hazin bir iştir, gayri mübadil arkadaşlarımızdan bir çok kimselerin eski refah ve servetlerine müsadere edenler ve müteallim bu işin hepimiz görüyor ve müteallim oluyorduk. Yapılan kanunun ruh ve lâfızından da anlaşılıyor ki, bu, nihayet bir tasfiye meselesidir ve her tasfiye gibi bu da bütün hakları tamamen ihlak etmekten ziyade müzmin haline gelen bir pürüzü temizlemek maksadına matuftur.

Gayri mübadil vatandaşlarımızın da bunu böyle telâkki ettiklerine şüphe hemiz yoktur. Her halde meseleden bundan fazla uzatılmıyarak gayri mübadil faciasının son kanunla kapatacağı olması mucibi memnuniyetidir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Fırka programında esaslı tadilât var!

Istanbuldan 16 meb'us
Yeni Meclis
çıkacağı anlaşıldıDün Valinin riyasetinde yapılan
içtimada münthehip
adedi 312,160 olarak tesbit edildi

İntihap hey'eti teftişyilesi vilâyet hey'eti idaresi dün Valinin riyasetinde içtima ederken

İntihabat hey'eti teftişyilesi vilâyet ve fırka idare hey'etlerinin iştirakile dün akşam vali ve belediye reisi Muhiddin Beyin riyasetinde bir içtima aktederek İstanbul'dan çıkacak meb'us adedini kat'î surette tesbit etmişlerdir. Mülhakat ve şehir kazaları intihap cetvelleri yekünü münthehibi evvel adedinin 312,160 olduğunu göstermiştir. Buna nazaran şehrimizden 1559 münthehibi sani ve netice itibariyle 16 meb'us çıkacaktır. İntihap kanununa nazaran ilk 30 bin kişiye kadar bir meb'us ve ondan sonra her 20 bin münthehip için bir meb'us çıkacaktır. Buna nazaran İstanbul geçen intihap olduğu gibi aynı 16 meb'us çıkacaktır. Meb'us adedi kat'î surette anlaşıldığı için münthehibi sani intihabına germi verilmiştir. Sandıklar ve lâzım gelen defterler sür'atle nahiyelere gönderilmiştir. Münthehibi sani intihabı 1 Nisanda yapılacağı için bütün hazırlıklar o vakte kadar ikmal edilmiş olacaktır.

Hey'eti teftişyeye dün de yepiden 65 vatandaşı müracaat ederek itiraz haklarını istimal etmişlerdir. Şimdiye kadar itiraz edenlerin adedi 130 u bulunmaktadır. Hey'eti teftişye intihap edilecek meb'usların miktarını bugün ilân edilecektir. Keyfiyet de ayrıca dahiliye vekâletine bildirilmiştir. Dün akşam fırka bütün kaza ve nahiyelerine bir tebliğ göndererek şehrimizden kaç meb'us ve münthehibi sani çıkacağını bildirmiştir. Kat'î adet taayyün ettiği cihetle 1559 münthehibi saninin mlntakaları tesbit edilmiştir. Ancak namzetlere bu ayın son günü, yani intihaptan bir gün evvel vaziyet bildirilecektir.

Berberler cemiyeti heyeti idaresi dün hali içtimada iken

Berberler cemiyetile
Valinin arası açıldıCemiyet, Valinin beyanatını tahkir ediyor.
Cemiyetin feshi pek muhtemeldir

Berberler cemiyeti idare hey'eti Vali Muhiddin Beyin gazetelere vaki son beyanâtı üzerine dün sabah fevkalâde bir içtima yapmıştır.

İdare hey'eti Vali Beyin beyanatını cemiyete karşı bir tahkir telâkki etmekte ve bilhassa beyanatın bir yerinde geçen "Cuma günleri çalışmak istedikleri halde mümânaat ve muhalefelerine duçar olan çalışkan ve namuslu esnafın" cümlesinin cumaları kapayan esnafa karşı bir itham teşkil ettiğini iddia etmektedirler.

Cemiyet hey'eti idaresi bu içtimada bu vaziyetin devamı ve beyanatın geri alınmadığı

taktirde hep birden istifaya karar vermişlerdir. Hey'eti idare bundan sonra C. H. F. temas etmişlerdir.

Diğer taraftan berberlerin cuma günü Jale bahçesinde tertip ettikleri konferanstan dolay cemiyet hey'eti idaresi hakkında Vilâyetçe tahkikata başlanmıştır. Yapılan tahkikata nazaran cuma günü toplantı mesleki hasbihal şeklinden görüldüğü halde içtimada cuma taline dair nümayişkâr nutuklar söylenmiştir.

Bu vaziyet karşısında cemiyet idare hey'etinin mahkemeye verilmesi ve cemiyetin feshi muhtemeldir.

Yeni Meclis
4 Mayıs'ta içtima
davet edilecek

ANKARA 22 — Perşembe günü Meclis dağıldıktan sonra meb'usların çoğu İstanbul'a bir kısmı da dairi intihabiyele gideceklerdir.

Yeni intihap hazırlıkları meclerin her tarafından bitmiş, münthehibi sani intihabına başlanmak üzere bulunmaktadır.

Münthehibisaniler meclerin her tarafında nisan sonlarına doğru aynı günde toplanarak yeni meb'usları seçeceklerdir.

Araya kurban bayramı girdiği için yeni meclisin bayram ertesi 4 Mayıs'ta içtima çağırılması muhtemeldir.

Kâzım Pş. perşembeye
nutuk söyleyecek

ANKARA, 22 (Telefon) — Meclisin perşembe ruznamesi çok dolgundur. Bu Mecliste çıkması lâzım gelen bütün işler o günün ruznamesine ithal olunmuştur.

Tatil kararı münasebetle ay-

Meclis Reisi Kâzım Paşa

ni celsede B. M. M. Reisi Kâzım Paşa bir nutuk söyleyecektir.

Yeni telefon
İstanbul ile Sofya
arasında
tesis edilecektir

Aldığımız malûmata nazaran Türkiye ve Bulgaristan posta idareleriyle bir şirket arasında çok mühim bir anlaşma vuku bulunmuştur. Bu şirket Sofya ile İstanbul arasında telefonla rapetmeği taahhüt etmektedir. Şirket kısa bir müddet zarfında İstanbulla Sofya arasında telefon muhaberesini mümkün kılabilir. İstanbul - Sofya telefon hattı yapıldıktan sonra bu hat bir taraftan Ankarayı, diğer taraftan Sofya - Berlin telefon hatlarına rappedilecek Berlin - Ankara telefon hattı tesis edilecektir.

Bu husustaki mukavelename bugünlerde imza edilmiş olacaktır.

Büyük nakit ve
eşya piyngosu

"Politika", refikimiz karileri için tertip ettiği büyük eşya ve nakit piyngosuna bugün başlıyor. Bu piyngoda bir radyo, bir yazı, bir ayakkı dikki makinesinden mada bir eşya ve ayrıca 150 ve 50 lira nakit mülkâfat, tam tertip üç tayıra bileti, 8 kişiye 25'er ve 50 kişiye 5'er lira gibi mülkâfat ve hediye vardı. "Politika", nm kuponlarını bugünden itibaren topluyoruz.

Gazi Hz.

Fırka kongresine
vereceği mühim
raporu hazırlıyor

ANKARA 22 (Telefonla) — Gazi Hz., İstanbul'dan başlayan seyahatlerinin ikinci safhasına ait raporu da bitirmek üzeredir. Büyük halâkâr seyahatlerinin birinci ve ikinci safhalarında müshahede, tetkik ve intibaları ait bu raporları, mayısta toplanacak olan Halk Fırkası umumi kongresine tevdi edeceklerdir. Bu raporlar, hükümet ve fırkadan müstakbel icraat ve faaliyetine ait direktifleri ihtiva etmek itibarile büyük bir kıymet ve ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Gazi Hz. ne tetkik seyahatleri esnasında, refakat etmiş olan Fırka kâtibiummîsi Recep Bey de hazırlamakta bulunduğu mufassal raporu bu günlerde bitirecektir. Gazi Hz. Hazretlerine seyahatleri esnasında refakat etmiş olan müftişleri de peyderpey raporlarını ait oldukları vekâletlere tevdi ediyorlar. Mülkîye müftişleri raporlarını Dahiliye vekâletine vermişlerdir.

ANKARA'DA
İNTİHAP
BEŞ NİSANDA

ANKARA, 22 (Telefon) — Vilâyetlerden gelen malûmata nazaran esaslı intihap cetvellerinin muamelesi, vilâyetlerde bitmek üzeredir. Bu hafta nihayetinde bütün vilâyet ve kaza merkezlerinde intihap cetveli asılmış olacaktır.

Ankara teftiş hey'etine 27 kişi müracaatla itiraz etmiştir. Nefsî Ankarada 5 ve mülhakatı 8 Nisanda münthehibisaniler seçilecektir.

Kurultay

10 nisanda fevkalâde içtima çağırıldı

ANKARA, 22 (Telefon) — Türk Ocakları merkez hey'etinin bugünkü içtimada kurultayın 10 Nisanda içtima davetine karar verilmiştir.

Türk Ocaklarının H. Fırkasile mezcî kararından sonra Hamdullah Suphi Beyin fırka nm hars şubeleri teşkilâtı reisiğine getirileceği tahmin olunuyor. Türk Ocakları binalarında bilimum gençlik ve spor cemiyetleri toplanacaktır.

Divani muhasebat reislighi

ANKARA, 22 (Telefon) — Fuat Beyin Divanı muhasebat riyasetine intihabi muamelesi perşembe celsesinde ikmal edilecektir.

Manisada soğuklar

MANİSA, 21 A.A. — İki üç gündün beri devam eden soğuklardan Manisa bağları yüzde kırk, Kasaba bağları yüzde altmış, Salihli ve Alaşehir bağları yüzde seksen dercesinde zarar uğramıştır.

İspanya kralı Pariste

PARİS, 21 A.A. — Reiscüüm hur M. Doumergue, İspanya kralının şerefine Elysée sarayında bir öğle ziyafeti vermiştir.

Fırka programında
yapılacak tadilâtFırka kâtibiummîsi Recep Bey
Gazi Hz. nin seyahat müşahedelerini tesbite devam ediyor

Denizli meb'usu Necip Ali Bey

Trabzon meb'usu Hasan Bey

Giresun meb'usu Hakkı Tarık Bey

ANKARA 22 (Telefonla) — Cumhuriyet Halk fırkası kırklar heyeti nizamname encümeni iki gündün beri devam eden içtimalarında fırkadan yeni program ve nizamnamesi üzerinde çalışmaktadır. Fırka program ve nizamnamesinde esaslı tadilât yapılmaktadır.

Tesbit edilen bir maddede fırkadan umumi idare heyeti, şimdiye kadar olduğu gibi 9 değil, fakat 36 azadan teşekkül edecektir. Yeni nizamname projesi kongrede katiyet kesbettikten sonra, halen nizamamede yeri olmayan kırklar heyetine bu suretle bir şekil verilmiş olacaktır. İktisat encümenleri, umumi idare heyeti azaları arasında seçilecektir. Fırka umumi kâtibisi Recep Bey, Gazi Hazretlerinin seyahat not ve müşahedelerini rapor halinde tesbite devam etmektedir.

Raporlar bir haftaya kadar ikmal edilmiş bulunacaktır.

ANKARA 22 (Telefonla) — Halk fırkası program ve nizamnamesinde icap eden tadilât lâ yihasını hazırlamak için kırklar heyetinden tetrik edilen ve Trabzon mebusu Hasan, Gü-

müşahane mebusu Hasan Fehmi, Cebelibereket meb'usu Sabri, Denizli mebusu Necip Ali, Giresun meb'usu Hakkı Tarık Beylerden mürekep olan program ve nizamname mucibince kemali faaliyette, mesâfisine devam eylemekte ve fırkadan mühitelif vilâyet kongrelerinden gelen bir maddede fırkadan umumi idare heyeti, şimdiye kadar olduğu gibi 9 değil, fakat 36 azadan teşekkül edecektir. Yeni nizamname projesi kongrede katiyet kesbettikten sonra, halen nizamamede yeri olmayan kırklar heyetine bu suretle bir şekil verilmiş olacaktır. İktisat encümenleri, umumi idare heyeti azaları arasında seçilecektir. Fırka umumi kâtibisi Recep Bey, Gazi Hazretlerinin seyahat not ve müşahedelerini rapor halinde tesbite devam etmektedir.

Encümenin mazbata muharriri Giresun mebusu Hakkı Tarık Bey, encümen azasının fikir ve mütalâalarını birer birer tesbit eylemektedir.

Gerek nizamamede ve gerek programda yapılacak tadilât lâ yihasını fırka umumi kongresinde müzakere edildikten sonra kesbi katiyet edecektir.

Müzelerimizin inkişafı
için neler yapılacak?Dün işe başlayan yeni müdür Aziz
Bey programını izah ediyor

Müzeler umumi müdürlüğüne tayin olunarak şehrimize gelen İzmir âsarı atika müfteti Aziz Bey yeni vazifesine başlamıştır.

Aziz Bey, 1323 senesinde müzeye intisap etmiş kıdemli ve kıymetli müzecilerimizden dir. Aziz Bey 1330 senesinde âsarı atika müfteti olarak İzmir'e gönderilmiştir. Harbi umumi ve ılgal senelerinde İzmirden ayrılan Aziz Bey istidadi müteakip tekrar İzmir'e izam edilmiş ve o zamandan beri İzmirdeki vazifesinde bulunmuştur.

Müzelerin yeni müdürü Aziz Bey, müzelerin vaziyeti hazırlamak için tetkikatı ne ticesinde, hasıl olan intibaları hakkında şunları söylemektedir:

— Müzelerin eski bir memuruym. Binaenaleyh her bir umuruna yabancı değilim. Ancak son senelerde mütedemiyen İzmir ve havalisinde bulunduğum için müzelerin bazı umuru yeni den tetkik etmek lâzım gelmektedir. İlk iş olarak eksik ve yapılması lâzım olan

Müzeler umumi müdürü Aziz Bey, şeyleri tesbit etmekteyim. Tetkikatım hitam bulunca bir raporla Maarif vekâletine arzedeceğim.

— Müzenin terakki ve inkişafı hususunda en fazla ehemmiyet vereceğiniz şeyler nelerdir?

— Malumdur ki müzeler tedricî tekâmül kaidesine tabidir. Müzelde ilmi hususata ıkmali devamlı sâye mühtaç, eksik ve yapılması lâzım olan

Hünkâr bağırdı: Neme lâzım benim, Sait Paşa, Ferit Paşa!

Bunların birisi gitmiş, ötekisi gelmiş, bunun hiç ehemmiyeti yok..

— Neme lâzım benim Ferit Paşa Sait Paşa; bunların biri gitmiş ötekisi gelmiş bunun hiç ehemmiyeti yok; bir hükümdar için lâzım olan şey memleketin menfaatidir. Eğer bu menfaat kanunu esasının ilânında ise o da yapıyor fakat iyi tatbik olunur mu Türkün menfaati mahfuz kalır mı burasını kestiremiyorum.

Hünkârın bu sözleri kanunu esaslı hakikaten taraftar olduğunu müdelâlet ederdi yoksa Abdülhamit bununla o zamanın icabatına muvafık bir siyaset takip ederek ortalgın şiddet ve hiddetini teskin etmek gayesini mi takip ediyordu, ya hut büsbütün başka bir emeli mi vardı; bunu anlayamamıştım ve anlamak ta mümkün değildi. Yalnız muhakkak olarak şu vardı ki Hünkârın bu sözleri ister samimi ister çâli olsun memleketin inihata doğru gitmekte olmasına karşı bir çare düşünülüyor, fenalık günden güne artıyor, hergün devlet felâket uçurumuna bir parça daha yuvarlanıyordu.

İdare devleti ellerinde tutanlar ise bu hale seyirci mevkiinde bakmakta ve yahut günlerini gün etmekle vakit geçirmektedirler. Memleket her taraftan tecezziye maruz idi. Rumeli elden idiyordu, ordular yokluk içinde idiler. Ahvali maliyetimize gelince o büsbütün berbat bir manzara arz ediyordu. Dünyunu umumiye idare si en mühim menabih varidatında vaziyet etmişti. Kapitülasyonlar belâsi yüzünden rekabeti hariciye memleketin ticaretinde çalışmak ve kazanmak imkânını bırakmamıştı. Halkın ziraat ve saireye sevk ve ikdamı düşününen yoktu. Masraf irattan kat kat ziyade idi. Bütçe namına hiç bir şey yoktu. Varidat memleketimizin ne gelebileceği düşünülmezden sadece masrafların muzennin şark aksamına mahsus bir şubesi vardır. Bu şubenin ihtiva ettiği tarih asarın mahiyetini erbabı merakla arzetmek için muntazam bir mesai programı ihzar olunmaktadır.

Topkapı sarayında yeniden açılacak daireler mevcuttur. Bunlar muttarit bir mesai, aynı zamanda geniş bir tahsisatın elde bulunmasıyla yapılacak işlerdir. Velhasıl mesai arkadaşlarımızla istiare etmekteyim. Ya pıllması lâzım gelen şeyler yapılacaktır.

— Seyyahlara daha fazla teşhilat gösterilecek midir? —
—Seyyahlara gösterilmesi kabul olan her türlü suhulet göstermeyi müze idaresi öteden beri şiar edinmiştir. Maaha za seyyahlık acenteleri de temas edilmektedir. Müzenin nizamın seyyahları günlerinde gelen seyyah grupları için de icap eden kolaylık esirgenmemektedir.

Müzelerdeki tarihi meskûkâ tasnifi
Müzede şimdiye kadar duvar torbaları içinde birikişmiş kıymetli ve tarihi meskûkâtm evlerce yapılan tasnifte vaziyette tayin edilmemişti. Ahiren Maarif vekâleti bu meskûkâtm tasnifine karar vermiştir.

Bunların içinde en ziyade kıymetli olanları eski Bizans ve Arap paraları bulunmaktadır.

Meskûkâtm tasnifine vekâlet müfettihi umumilerden ahit Beyi memur etmiştir. Ahit Bey ilk tetkikine başlamıştır.

raflar ihdas veya eskileri tezyit olunup duruyordu. Memleketin çekmekte olduğu istrap tahammül edilmez bir derecede gelmişti. Gençlik tamamile sönmüş, kara bir cehalet ortalığı kaplamıştı. Fikir ve vicdanlar ya ziyik altında, yahut bin türlü tehlike korkusu ile bir köşede idiler.

Saray padişahın ilk başkâtipli olan Sait Paşa zamanında kurulan bir siyaset neticesi olarak devletin bütün kuvvet ve kudretlerini nefsinde cem etmiş, bütün muamelâtın merkez ve mercii Yıldız sarayı olmuştu. Âmal ve ikbalinin tecelligâhı, rekabetlerin sahnesi hep bu rasi idi. Resmî ve gayri resmî, iyi ve kötü, âciz ve muktedir, hayırhah ve bedhah, masum ve mücrim bir çok kimseler sarayın içinde devletin mukadderat ile oynuyorlardı. Sarayın içi böyle olduğu gibi dışında ve hattâ memaliki cenbepinde de sarayın bir çok mensupları vardı. Bunların kâffesi Abdülhamidin şahsına ve saltanatına hizmet vesilesile vehmini çoğaltıyorlar ve memleketi daimi bir kâbus altında yaşatıyorlardı.

Sultan Hamit, Almanyadan profesör (Bergman) ve doktor (Bir) in cebini istilzam eden büyük hastalığından sonra artık eskisi gibi çalışamaz olmuştu. Bu hastalık onun vahimesini büsbütün arttırdığından idarede teccdütt yapacak olursa neticenin korkular bir şekilde tecelli etmesi ihtimali şekli sa bıkta devamı bir kat daha teyit ediyordu. Diğer taraftan erkân hükûmet padişahın idareye muhtakama muhalif bir şekli teklif şöyle dursun hattâ tasavvur etmeği bile hatırdan geçir meyordu. Böyle bir şey düşün enler olsa bile bunlar da neticenin memleket için hayırlı bir yol açmağa vesile mi yoksa kendilerinin felâketine bir sebep mi teşkil edeceğini kestiremediklerinden ses çıkarmıyorlardı. Bu şerait dahilinde memleketin terakki yolunda bir hat ve bile atmasına imkân olmadığı aşikârdır. Toprağımız ser vet hazineleri dolu olduğu halde uzun seneler zarfında imar, terakki ve teccdütt namına bir tek eserin her hangi bir taraftan tekfil edildiğine şahid olmadım. Babâli denilen ve devletin siyasetine tecelligâh olmak lâzım gelen yerde ne gi bi fikirler neşvünema bulduğunu göstermek için eski sadrazamlardan Cevat Paşanın (Sıyasiyat padişahlara yakışır, bun onlara bırakalım) diye sarfettiği bir sözi burada hatırlamak kâfidir. Artık bir sadrazam böyle söyler ve bu tarzda düşünürse devlet umurunun ne hale gireceği kolaylıkla kestiri lebilir.

Ahval bu elâm merkezde iken padişaha gelen maruzattan ve aleddevam istitilen haberlerden gerek memleket dahilinde ve gerek memleket haricinde idare tebeddülünü istihfad eden bir takım emellerin günden güne kuvvet bulmakta olduğu ve marzii âliye muvafık görülmeyen bir takım faaliyetlerin hayli yol aldıkları anlaşılmaya başlamıştı.

(Devam edecek)

İtalyan tayyarecisi
SPEZZIA, 21 A.A. — Pisa di Marina tayyare kazasında ölen 3 tayyareciden Bamonte'nin cesedi bir balıkçı gemisi tarafın dan sahilden 8 mil uzakta bulun mıştır.

Yeni bir rekor
MIAMI, 21 A.A. — Garwood bir kano otomobile saatte vasatı olarak 162 kilometre 756 metre katetmek suretile dünya rekorunu kırmıştır.

HARİCİ HABERLER..

Almanya ile Avusturya arasında

Bir gümrük ittihadı vücude getirmek için bu iki devlet arasında müzakerat başladı

Gümrük Birliğe diger devletler de girebilecek

Alman hariciye nazırı M. Curtius

Almanya ile Avusturya arasında bir gümrük ittihadından bahsediliyor. Almanya ile Avusturyanın birleşmesi umumî harbin galipleri tarafından da imza endişe ile düşünüldüğü için bu yolda atılan en ufak bir hareket adının bile Avrupada uyardırığı mukabil hareket az derin olmuyor. Bunun misali detatla görüldü. Şimdi mevzuu bahsolan mesele Avusturya ile Almanyanın siyaseten birleşmesi değildir. Bilhassa Avusturya hükûmeti bu yolda herhangi bir ileri hareket bulunmağı muvafık görmemektedir. Bugün mevzuu bahsolan mesele böyle bir ittihad değildir. Sadece bir gümrük ittihadı hazırlığından bahsedilmektedir. Bunun komşular arasında ne kadar dedikodu mucip olacağı çok geçmeden görülecektir. Fakat bu ittihadın yalnız Alman ya ile Avusturya arasında kalması ile iktifa edilmeyerek isteyen diğer Avrupa devletlerinin de girmesi için açık kapı bırakılmaktadır. Ortaya atıldığını gördüğümüz bu mesele herhalde gütide ehemmiyet kazanmağa namzet olan bir mesele demektir.

BERLİN 21 (A.A.) — Salâhiyetar bir menbada bildirildiğine göre Almanya ile Avusturya arasında yapılan ittihad bir itilâfa, Almanya ile Avusturya ve diger Avrupa hükümetlerinden arzu edenler arasında bir gümrük ittihadı vücude getirilmesi derpiş edilmiştir. Almanya ile Avusturya intikal devresine mahsus olmak üzere aynı tarz ve şekilde tanzim edilmiş bir gümrük kanunu ve gümrük tarifesi tatbik edeceklerdir. Vücude getirilmesi tasavvur edilen gümrük ittihadı, gümrükler hasilatının yüzde doksandan fazla hakkında muteber olacaktır.

Alman meclisinde
BERLİN, 21 A.A. — Reichstag meclisi, maliye nezareti bütçesini komünistlerin muhalif reylerine karşı ekseriyetle kabul etmiştir.

Ispanyada işsizler
CORDOUE, 21 A.A. — İşsizler, yakın mahallelerden birinde bir nümayiş yapmışlar ve bir ekmeği dükkânına hücum etmişlerdir. Zabta, nümayişçileri dağıtmış ve sükünü iade etmişlerdir.

Yeni bir rekor
MIAMI, 21 A.A. — Garwood bir kano otomobile saatte vasatı olarak 162 kilometre 756 metre katetmek suretile dünya rekorunu kırmıştır.

Almanya mektubu
Rus - Alman münasebatına bir nazar

BERLİN mart — Almanya ile Sovyet Rusya arasında beş sene evvel aktedilmiş olan muahedenin müddeti bitmekte olduğu cihetle bunun teccdüdi için iki hükümet arasında yeniden müzakerata girişilmiştir. Rus - Alman muahedesi 1923 da muhtelif suretlerde tefsir edilmiş, Alman yanın Rusya ile anlaşıktan sonra diger devletlere karşı bu suretle mukavemet edeceğini söyleyenler bulun muştur. O zamanlar beri Almanya hakikaten bundan istifade etmiş midir? Bunun ayrı bir bahisidir. Fakat malûm olan bir şey varsa iki hükümet arasında münasebatın iyi olduğu, iki memleket arasında iktisadi ve sinai sahalar da faaliyete devam etmektedir.

Rusya Almanya sanayi erbabından bir heyet gitti. Bu heyetin tetkikatından iki memleket arasında iktisadi ve sinai münasebat itibarile istifade edileceği bekleniyor. Döner rivayetlere göre Rusya - Almanya arasında bir program ile tetkil müvadele edilerek Rusyanın lehine uzun vadeli kredi açılması ve şimdiye kadar Rus siparişlerine karşı Almanyada tetkil edilen hususi tarifelerin ilgası gibi noktaların Berlin hükümetinden istendiği söyleniyor. Fakat uzun müddet bir tahhüde girişmek Almanyaya için kabul edilecek midir?... Bu bahis ayrıdır. Bittabi iki hükümet arasında münasebatın varacağı netice yakında belli olacaktır. Her halde malûm olan bir şey varsa Rus - Alman münasebatının alacağı vaziyetin beynelmil siyaset âleminde alacağı ehemmiyetti.

Sabık Alman Başvekili

BERLİN, 21 A.A. — M. Müller, bugün vefat etmiştir.

Prusya Diyet meclisinde mütevakkıfat hatırasını tetkâr için yapılan mecrasin esnasında mecliste hazır bulunan yegâne komünist mebus ayaağ kalmak istememiştir. M. Müller İttimam hitamında bir çok sosyalist mebuslar bu komünistin yüzüne tükürmek suretile hakarete bulunmuşlardır.

Marina-di-Piza faciası
ROMA, 21 A.A. — Tahkikat komisyonu Marina di Piza da vuku bulan tayyare kazasının pervane saftının kırılmasından ve pervanenin ayrılıp çıkmasından ileri gelmiş olması muhtemel olduğunu ve kazanın 1000 metre irtifada vuku bulduğunu tesbit etmiştir. Tayyarecilerden biri parashütle boşluğa atılmış ve denize düşmüştür. Bu kaza esnasında ölen 3 kişinin cesetleri henüz bulunamamıştır.

Fransız-İtalya itilâfi
BORDEAUX, A.A. — Fransız müstemlelelerinde tarassut vazifesini yapmağa tahsis edilecek olan Mont Durville avizosu denize indirilmiştir. Bir çok hatipler, bu münasebetle söyledikleri nutuklarda, deniz itilâfının akından dolayı memnuniyet bekliyorlar, Fransız donanmasına ilâve edilen gemilerin memleketi müdafaadan başka bir maksada tahsis edilmediğini, bu hususta gizli bir tecavüz emelleri beslenmediğini söylemişlerdir. Bu hatipler bütün dünyanın iktisadi hayatı üzerinde tesirleri pek yakında görülecek olan deniz itilâfından sonra dostane mülkâmelere devam edilmesini hararetle arzu etmişlerdir.

Amerikada kaza yüzünden ölenler
NEV YORK, 21 A.A. — Amerika'da muhtelif kazalar yüzünden her sene ölenlerin takriben 100 bin kişiyi bulduğunu ve bu yekünün daimi surette kabarmakta bulunduğunu anlaşılmıştır. Bu kazalara başlıca otomobil soforlerinin dikkatsizlikleri

ve insanî kusurları etken olarak gösterilmektedir. İtalyan tayyarecisi Spezzia, 21 A.A. — Pisa di Marina tayyare kazasında ölen 3 tayyareciden Bamonte'nin cesedi bir balıkçı gemisi tarafın dan sahilden 8 mil uzakta bulun mıştır.

İngilterede zelzele
LONDRA, 21 A.A. — Şimalî Staffordshire'da bu sabah hafif iki zelzele olmuştur. Kasaba halkı bu yüzden havlı terle

Fransada Avrupa Birliği tetkik komisyonu..

ROMA, 21 A.A. — M. Grandi, Avrupa birliği tetkik komisyonu komitesinin Paris'te yapacağı içtimada işlerinin çıktığından dolayı, bulunamayacağını, bundan dolayı pek ziyade müteessir ve müteessif olduğunu, İtalyan sefirinin bu içtimada kendisine vekâlet edeceğini M. Briand'a bildirmiştir.

Bir beraet kararı
NANTES, 21 A.A. — Cınayet mahkemesi, sabık mebuslardan Galmot'un ölümlü dolayısıyla Guyan'da kan dökülmesini mucip kargaşalıklar yapmış olmakla mazun Cayenne'li bir kaç kişi hakkında beraet kararı vermiştir.

General Pangalos'un muhakemesi

ATİNA, 21 A.A. — 1928 ihtiap mücadelesi esnasında vuku bulan kanlı vak'aların dolay general Pangalos aleyhine ikame edilen davanın rüyetine bugün başlamıştır. Bu muhakemeye karşı umumî bir kayıtsızlık ve alâkasızlık gösterilmektedir.

Karaya oturan vapur

LONDRA, 21 A.A. — "Mont clare" transatlantigi New-Brunswick'dan gelirken Clyde nehri'nin munsabında keşif bir sis yüzünden karaya oturmuştur. Gemiyi kurtarmak için 6 remor kör gönderilmiştir. Bu kaza deniz cezir hâdisesi münasebetile suların en çok alçaldığı bir zamanda vuku bulmuş olduğundan, gemi yan tarafta doğru tehlikeli bir surette yatmağa başlamıştır. 200 kadar yolcu kayalık bir adaya çıkarılmışlar, biraz sonra oradan remorkörlerle alınmışlardır. Geminin sığ kayalıklara çarpmasından dolay ehemmiyetli surette hasara uğradığı zannedilmektedir.

Hindistanda vaziyet
KARAFI, 21 A.A. — M. Gandhi, mahallî kongre memurlarına gönderdiği bir telgrafta 24 Mart'ta yapılacak kongrece kararlaştırılmış olan muazzam alay ile o tarihten sonra yapılacak tezahürlere ait hazırlıklardan vazgeçilmesini istemiştir. M. Gandhi, bu talebinin sebebinin de izah ederek "Baghatsingh" ile iki arkadaşının Lahor sukasında methaldar addediler anbean cellâda teslim edilmele rine muntazır buldukları bir sırada bu kabilden meserrekârane tezahürlere yapılmamasını arzu edilecek bir şey olmadığını beyan etmiştir.

YENİ DELHI, 21 A.A. — M. Gandhi'nin ve Londra'da toplanmış olan yuvarlak masa konferansına iştirak eden muhahaslardan bazısına valii umumi ile gayriresmî surette vuku bulan bir mülâkatları esnasında M. Gandhi mes'ul bir İngiliz hey'eti muhahasastın yakın bir tarihte Hindistan'a gelmesi lüzumunu beyan etmiştir. Gandhi'nin bu fikir ve mütealeası umumiyetle terviç edilmiştir.

Amerikada kaza yüzünden ölenler
NEV YORK, 21 A.A. — Amerika'da muhtelif kazalar yüzünden her sene ölenlerin takriben 100 bin kişiyi bulduğunu ve bu yekünün daimi surette kabarmakta bulunduğunu anlaşılmıştır. Bu kazalara başlıca otomobil soforlerinin dikkatsizlikleri

ve insanî kusurları etken olarak gösterilmektedir. İtalyan tayyarecisi Spezzia, 21 A.A. — Pisa di Marina tayyare kazasında ölen 3 tayyareciden Bamonte'nin cesedi bir balıkçı gemisi tarafın dan sahilden 8 mil uzakta bulun mıştır.

Son Haberler

Bornuvada heyelân.

Altındağ köyünde bazı evler sarsıntıdan müteessir oldu..

İZMİR, 22 A.A. — Dün gece Bornuvanın Altındağ köyünde bir heyelan vuku bulmuştur. Heyelan neticesinde gayri meskûn bir dam yıkılmış ve bazı evlerde de sarsıntıdan dolayı hasarlar husule gelmiştir. Nüfus ziyat yoktur. Yalnız damın yıkılması, evlerin sarsılması lüiyü heyecana düşürmüştür.

Merkezî Avrupada muhim bir hadise

Almanya ve Avusturya iktisat sahasında birleşiyorlar

BERLİN, 21 (A.A.) — Volfirelere mümkün olduğu kadar ajansı tblig ediyor: Almanya ve Avusturya hükümetlerinin iktisadiyat sahasında el birliği ile çalışmaları fikrinin hakikat şeklini almaya yardım arzusu ile memleketlerin ticaret ve gümrük siyasetlerini birbirine uygun bir hale getirmek için müzakerata bulunmağa karar vermişlerdir. Almanya ve Avusturya hükümetleri mümasil ve tesviye sureti hakkında arzu izhar edecek diğer herhangi bir hükümet ile de bu hususta müzakereye giriş meğe hazır bulunmaktadırlar.

Almanya - Avusturya muahedesi için aşağıdaki direktifler tesbit edilmiştir. Almanya ve Avusturya hükümetleri kendi memleketlerinde üçüncü bir memleket arasında ticaret eşyası alış veriş için bir gümrük ittihadı vücude getireceklerdir. Bu ittihad iki memleketin istiklâli üzerinde hiç bir tesir yapmayacaktır. Almanya ve Avusturya hükümetleri aynı gümrük kanununu ve aynı gümrük tarifelerini meriyet mevki ne koyacak, tatbik edeceklerdir.

Bu tarife ve kanun bundan böyle ancak iki hükümet arasında bir itilâf husulü suretile tedi olunabilecektir. İki memleket arasında yapılacak ticaret eşyası alışverişine ithalât ve ihracat resimleri alınmayacaktır. İki hükümet intikal devresine ait olmak üzere ne gibi eşya dan ithalât ve ihracat resimleri almamacamı bir arada kararlaştırılacaklardır.

İki memleketin gümrük idareleri tamamen müstakil kalacaklar. Akit hükümetlerden her biri üçüncü bir hükümet ile ayrı ayrı ticaret muahedeleri yapmak hakkını muhafaza etmektedir. Ancak bu muahedelerin Almanya - Avusturya muahedesile bir tezat teşkil etmemesi lâzımdır.

Diger hükümetlerle aynı husus hakkında mümasil müzakeralar vaki hisse iştirak talebi takriben iki buçuk milyon liraya baliğ olmaktadır. Netice nazaran tesis heyeti meclisi müesseseler tarafından vuku bulan talep miktarın kanunumun tayin ettiği halde irca ederekmeye ayren nisbetler dahilinde hisse ayrıacaktır.

Devletbankasının çok rağbet var

ANKARA 22 (A.A.) — Devlet bankası hisse senedatı devletin muamelesine hararetle talep ediliyor. Bankalara kayıt işleri vaki müracaatların mümtazam tesis heyetine bildirilmektedir. Diğer taraftan açığımız malûmata göre Merkez bankasının teşkiline dair kanun mucibince memleketin hilindeki sermayeleri ecnebi parası olarak mevzu bankaların imtiyazlı şirketlere istisnai hissesi olarak tetrik edilen bir buçuk milyon lira hisseye mükabil şimdiye kadar bu bankalarla imtiyazlı şirketler tarafından vaki hisse iştirak talebi takriben iki buçuk milyon liraya baliğ olmaktadır. Netice nazaran tesis heyeti meclisi müesseseler tarafından vuku bulan talep miktarın kanunumun tayin ettiği halde irca ederekmeye ayren nisbetler dahilinde hisse ayrıacaktır.

İran konsoloshanesinde nevrüz tebrikatı

İran konsoloshanesindeki resmi kabulde bulunan İranlılar

Dün İranlıların nevrüzu idi. Bu münasebetle İran konsoloshanesinde bir resmi kabul yapılmıştır. Sefir namına konsolos Esedullah Han tebrikatı kabul etmiştir. İran tüccarlarından bir zat nutuk söylemiş ve konsolos tarafından Türki ve İran istiklâl marşları çalınmıştır. Hazır bulunan zevata nevrüziye ikram edilmiştir. Dün nevrüz münasebetile şehrimizdeki ekseri İranlılar

Etabli vesikalari tevziati agustosta bitirilecektir.

M. Mübadele iki hükûmete cevabı hazırlıyor

Bitaraf âzadan M. Holştad işlerin süratle intaç edilebileceğine kaildir

Muhtelit mübadele komisyonu bitaraf azaları Türk ve Yunan hükümetleri tarafından yapılan tebligata komisyon namına verilecek cevabın kat'î şeklini tesbit için dün de meşgul olmuşlardır.

Bu cevap birkaç güne kadar ikmal edilerek hey'eti umumiye den geçirildikten sonra iki hükûmete bildirilecektir.

Bitaraf delegelerden M. Holştad bir muharririmiz demıştır ki:

— Türk ve Yunan hükümetlerinin arzu ettikleri gibi komisyondaki işlerin altı ay zarfında ikmal mümkün olduğu kanaatindeyim.

Bunun için almak tedbirleri tetkik ediyorum.

Komisyon cevabına bir kaç güne kadar bildirecektir.

Baş muharririmiz Tevfik Kâmil B. de henüz bitarafın cevabı malûm olmadığı için komisyonun mesaisi daha ne kadar devam edeceği şimdiden kestirilemeyeceğini söylemiştir.

Az iş çıkardığı söylenen İstanbultaki tali komisyona beş memur daha ilâve edilmiş ve bu suretle gündüze (300) kadar etabli vesikasını tevzi olunması temin edilmiştir.

Maamafih bu kâfi görülmüştüğünden işleri az olan Gümülcinedeki tali komisyonun bir kısmı memurları muhtelit komisyon merkezinde bulunan fazla memurların İstanbul tali komisyonu emrine verileceği anlaşmıştır.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

Bu suretle tali komisyonun etabli vesikasını tevziatını agustosta bitirecektir.

M. Holştad

tos nihayetine kadar bitirmesi kabil olacağı ve bundan ancak bir iki ay sonra da bütün muhtelit komisyon faaliyetinin hitam bulacağı muhtemel görülmektedir. İşlerin uzamasına başlıca sebep, Rumların pek fazla olan tazminat taleplerine ait esaslı tetkikat olduğu, bu husustaki fuzuli müracaatların adilane surette tasfiyesi için bu teknik tetkikatın icrası zarurî bulunduğu söylenmektedir. Müracaatların arkası hâlâ almamıştır.

Şimdiye kadar İstanbulda Rumlara (44,000) etabli vesikasını tevzi olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Alkadarların namına etabli işlerini takip eden muameleci ve mutavassıtların sui istimalde bulunmaları tahakkuk etmiş olduğu için bunların iş takip etmeleri tali komisyon tarafından men edilmiş ve bu gibi eşhas hakkında takibata tevessül olunmuştur.

Vilâyetle MEMURLARA YARDIM

Memurin Teavün sandığı nizamnamesi...

Memurin teavün cemiyeti ni nizamnamesi proje halinde başarılarak müdürlere tevzi olunmuştur. Müdürler projeyi tetkik ederek mütealemlerini yazmaktadır.

Nisan için müessis heyetinin içtima ederek nizamnameye kat'î şekli vermesi mukarrerdir.

Muvakkat bütçe

Belediye ve vilâyetin beş aylık muvakkat bütçesindeki marif faslı encümeni daimide tetkik edilmektedir. Maarif müdürü Haydar Bey dün encümeni daimide izahat vermiştir.

Afyon inhisarı

İktisat Vekili bu meseleyi tetkik ediyor

ANKARA 21 — İktisat vekili Şeref Beyle konuştum. Mumaileh su beyanatta bulundu:

— Afyonun inhisar altına alınması hakkında tetkikat ile meşgulüm. Bu hususta söylenecek yeni bir şey yoktur. Bir şirketin mahkemeye verildiği hakkında da malûmat sahibiyim. Bu haber, olsa olsa bazı iş kâretlerin ticaret odalarına kaydedilen derecelerini saklamaları yüzünden odaların şirketler arasında çıkan ihtilâflardan münbais olsa gerektir.

İçki fiatlarında de tenzilât yapılacak

Müskirat inhisarı müdiran encümeni, birkaç fiatların tenzili için Bomonti şirketi ile temaslara devam etmektedir. Bu işte idare, aynı zamanda şirketin bir kısmı hisse senetlerine malik bir hissedar sıfatıyla hareket etmektedir.

Diğer içki fiatlarında da tenzilât icrası mukarrer ise de henüz şekli ve miktarları kesbi katiiyet emri değildir. Piyasaya beyüz gramlik şişelerden az içki çıkarılmasına ni hayet verileceği doğru olmadığı anlaşılmıştır. Çünkü yeniden 250 gramlık şişeler mübayaaya edilmektedir.

Balkan turizm bürosu

Haber aldığımız göre Hukuk fakültesi talebe cemiyetinde Balkan turizm itihadının bir bürosu tesis edilecektir. Cemiyetin bugünkü kongresinde bu mesele görüşülerek bir karar verilecektir.

Tek taksi nizamnamesi

Yeni taksi talimatnamesinin tetkikinden sonra derhal piyasaya çıkan 300 otomobil eski otomobil sahiplerini mutazarrir etmiştir.

Belediye bu vaziyeti nazarı dikkate alarak eski otomobiller için yeni bir tarife vücade getirmiş ve alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Yalnız bu tarifenin tatbiki ihtiyarî olup isteyenler tarifeyi tetkik etmeyerek pazarlıkla götürebileceklerdir. Yalnız fiat, taksinin yazdığından fazla olmayacaktır.

Bu vaziyette talimatnamenin tatbikinden evvel piyasada bulunan otomobiller daha çok iş yapmaktadır.

Asrı kömür depoları

Evvelce vaki olan son sistem kömür deposu inşaatı hakkında ki müracaat belediyece tetkik edilerek ikmal edilmiştir. Depo mahallini belediye Boğaz içinde Umur yeri olarak tesbit etmiştir. İnşaat için talip olan grupların teklifleri hey'eti fenniyye havale edilmiştir. Bundan hangisi münasip görülürse o grupun inşaata başlaması için derhal ruhsat verilecektir. Boğazın şurasında burasında kömür depolarının çirkin manzaraları bir suretle kalkacaktır.

Fahri B. Ankara'ya gitti

Evvelki gün hususi bir iş için şehrimize gelen posta ve telgraf umumî müdürü Fahri Bey dün Ankara'ya avdet etmiştir.

Mahkemelerde Adî taşlı yüzüğü 250 liraya nasıl yutturmuş

Maznun — Lâ vallâh ben tavla oynamaz.. Reis — Tavla değil, tavlalık etmişsin!..

Reis, kıvrık bıyıklı genç sordu:
— Sen kalk ayağa... adın ne?
— Hasan...
— Ne iş yaparsın?
— Manafığım!
— Manağı ne demek?
— Yani ya zamanına göre portakal, elma, armut satırım...
— Uzun boylu, kösemci karanta sakallı adama döndü:
— Senin adın ne?
— Murat...
— Ne iş yaparsın?
— Şerbetçi!..
— Sis, Rıza beyin 250 lira parasını dolandırmışsın.
— Lâ vallâh habarım yok!.. Ben o gün şerbet ziyodum. Yokler geldiyim... Haji kalk karakola...
— Ben sordu:
— Ne işin ben gidecek karakola? Amma müjâdele etmedi, gitti... Bundan başka ne oldu, kimin farası şalındı... Rabbena hakki için sorma ben.

Rıza Beyi, elmas yüzük göstererek tavlamaşsınız.
— Lâ vallâh ben tavla oynamaz!
— Tavla değil, tavlalık etmişsin. Sahte yüzük göstererek adamcağızı aldattmışsınız...
— İftira.. Azim iftira!
— Polisler niçin iftira etsinler? Yoksa sana bir düşmanlık mı var?
— İnsan, şey sut emmiş, kim bilir. Kıvrık bıyıklı genç iş omuzları oynatarak dedi ki:
— Efendim, size anlatayım dibacesini. Ben o gün kahvede İdris ile almıştım oğaynordum. İdris yeni-di. İyi kahvesiyle beraber lokumlar

da geldi. Ben lokumu çatala batırıp ağzıma atarken bir polis içeri girdi. Ne ilim var, ne haberim. Çınmağın de birini soysalar, polis ensemize biniyor. Ne işir anlamadım ki... Şahitler gelmemişti. Tebliğat yapılmak için mahkeme kaldı.

Cellât Hasan ile rüfekasının muhakemesi

Cellât Hasanla arkadaşlarının muhakemesine dün Ağırceza devam edildi. Tahkikat safhası bitmiş olduğundan Müddeiummâl Bürhaneddin Bey esas hakkında iddiasını dermeyer etti ve maznunlardan Mustafa oğlu Kâzım Ali oğlu Saimin Tavşancıldaki gazinosu Ahmedî biçkalda 9 yerinden yaralandıklarının sabit görerek Cellât Hasanın bağ bekçisi Yusufu öldürmekten beraatını, Kâzım, Sabri ve Atilla birlikte Cellât Hasanın kayın pederinin evine taarruz etmesine gelince bunun da sabit olduğunu ileri sürerek dördü hakkında ceza tayinini istemiş. Bundan sonra maznunlar vekilleri vasıtasıyla müdafalarını yapmışlardır.

Bir tapu memurunun beraati

Evvelce bir idari meseleden dolayı taht mahkemeye alınan Çatalca tapu memuru İbrahim Fehmi Bey muhakeme neticesinde berat ederek eski vazifesi olan Çatalca tapu memurluğuna iade edilmiş ve işe başlamıştır.

Camilerin eşyası

Alelmüfredat tesbit ve tahrir edildi

İstanbul ve mülhakatında 600 den fazla cami vardır. Bu camilerde mevcut eşyaları tahriri teberrikkat komisyonu heyeti camilere bizzat giderek bu eşyaları elden geçirmek suretiyle defterlerini tesbit etmişlerdir. Bu defterler eşyanın miktarını değil, teferruatına da ihtiva etmektedir. Meselâ eski defterde fiilan camide 5 hal ve 4 mushaf var diye mukayyet iken bu günkü defterlerde işbu halatın tulu, arzı, nerenin malı olduğu, rengi ve evsafı sairesi dercedilmiş ve ayrıca da kıymetlerini koymuştur. Kezâlık mushafın cildi, sahifesi, satırı, vakfı, hattatı, tezhibi tamamilen gösterilmiş ve bunlara kıymet konulmuştur. Haber aldığımız göre tahriri teberrikkat komisyonu dini müesseseler müdürü Esat Beyin riyaseti altında içtima ederek nazım edilen defterleri birer birer tetkik ve nevakısı ikmal edilmekte ve henüz yazılmamış olan bazı camilerin eşyasını yazmak ve kıymetlerini koymak esbabını istikmâl ile bu defterleri camilerdeki muvazzaf memurlara tasdik ettirmek le meşgul olmuşlardır.

Macar sefreti

Macar sefiri M. Sadıslas Tahî dün Peşteye gitmiştir. Kendisinin aştine kadar sefaret işleri maslahatgûzar M. Antal Urlein tarafından görülecektir.

Behçet B. in teftişi

Tütün inhisar umumî müdürü Behçet B. dün Cibalıdaki cigara fabrikasını teftiş etmiştir.

Maruf bir muganni şehrimizde

Maruf muganni M. TittaRuf dün şehrimize gelmiştir.

Yeni Romanımız

Gözlerin sırrı

Yazan: NUR TAHSİN Hm.

Perşembe günü başlıyor

Ekonomi Tütünler

Inhisar idaresi mübayaata başladı..

Tütün inhisar idaresi tütün ticcârının ve piyasanın son vaziyetini nazarı dikkate alarak tabii ve daimî mübayaatına ilâveten yeni mübayaata bulunmağa karar vermiştir. Bu cümleden olarak aldığımız malûmat nazaran Samsun tütün ticcârının yedinde ki stoklardan beş bin kilo tütün mübayaaya edilmesi için mahalline emir verilmiştir.

Bir taraftan bu mübayaat diğer taraftan önümüzdeki mahsulün az olacağı haberleri piyasayı canlandırmıştır.

Ankara yerli mal sergisi

Sanayi birliği idare hey'eti dün bir içtima yaparak Ankara'da Milli sanayi birliği tarafından açılacak olan 9—24 Nisan yerli mal sergisine fabrikaların iştiraki meselesi görüşülmüştür.

Sanayi birliği idare hey'eti bu içtimadan sonra bütün fabrikalara bir tamim yaparak milli sanayimizin inkişafına hadim olacak bu sergiye iştiraki tavsiye etmiştir.

Budapeşte sergisi pavyonu komiserliği

Hükümetimizin resmen iştirake karar verdiği Budapeşte sergisinde Türk pavyonu komiserliğini Daniş Bey tayin edilmiştir.

Budapeşte sergisi için Ticaret Odası ihracat eşyamızın bir numune koleksiyonunu hazırlamaktadır.

Bu koleksiyon 21 nevi ihracat eşyamızın nümunelerini ihtiva etmektedir.

Yeni sanayi umumî müdürü

İktisat vekâleti sanayi umumî müdürlüğüne tayin edilen Marsilya ticaret mümessili Şerif Bey salı gününe şehrimize gelecektir. Haber aldığımız göre şehrimizde bir kaç gün kalacak ve buradaki sanayi müesseselerini teftiş ettikten sonra Ankara'ya hareket edeceklerdir.

928 primleri

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden müessesata verilecek 1928 senesi prim cetvellerinin Heyeti vekileye sevkedildiğini dünkü nüshamızda yazmıştı.

Yaptığımız tahkikata göre bu cetveller Heyeti vekileden çıktıktan sonra 928 senesinde ait bu primlerin derhal tetkikata yapılacak ve mahsup muamelelerini Maliye şubeleri icra edeceklerdir.

Izmir tüccarları Budapeşte sergisinde

İZMİR 22 (A.A.) — Budapeştede beynelmil sergiye iştirak için şehrimiz ticaret odasında yapılan ikinci içtimada lokum ve şekerleme ve tahin helvası amilleri hazır bulunmuşlar, sergiye iştirake karar vermişlerdir. Mayıs'ta açılacak olan bu sergiye incir ve üzüm deri ve bağırsak ihracat tacirleri rimizle palamut, valek, meydan kökü teşhir etmek üzere sanayi ve palamutçular şirketleri iştirake edeceklerdir.

Sergide ziyaretçilere memleket hediyesi olarak incir tevzi düşünülmüşse de bu mevzide en iyi kaliteden incir bulmak kabil olmadığından Karaburun cinsinden 800 kilo üzüm temin edilmiştir.

Bir terfi

İstanbul posta muamelât müfettişlerinden Selim Sabit Bey terfian ve zammı maaşla İzmir muamelât müfettişliğine tayin edilmiştir.

Malûllere paso

Bir kısmı meccanen, bir kısmı da yarı ücretle gidecekler

Haber aldığımız göre Üsküdar tramvay şirketi harp malûlleri cemiyetine gönderdiği bir tezkerece Üsküdar - Kısıklı, Üsküdar - Haydarpaşa, Bağlarbaşı - Haydarpaşa, civarında mukim birinci, ikinci üçüncü derecede malûl zabitan meccanen paso ve dördüncü, beşinci altıncı derecede malûl zabitanada nisf ücretle seyahat edebileceklerini bildirmiş ve bu mntakalar dahilinde mukim malûl zabitanın mahallerinden alacakları imtihaletle birlikte cemiyet tarafından verilmiş olan hüviyet varakalarını hamilen Üsküdar tramvay şirketi işletme müdürlüğüne müracaat etmelerini ilâve cylemiştir.

Vize müşkülâtı

Seyyahların azalmasına mı amil oluyor

Dün "Sinaya" vapurile şehrimize 28 Lehli seyyah gelmiştir.

Seyyah acentalarının izahatına göre turist mevsimi olan bu sene eylül nihayetine kadar daha ancak (2000) kadar seyyah gelecektir. Bazı acentalar, seyyahların azalmasında buharın tesiri olmakla beraber bu vaziyette vize müşkülâtının de amil olduğunu iddia ederek diyorlar ki:

— Vize muamelesi kaldırıldığı bildirildiği halde polis memurları yolcuların vize muamelesi yapılmadan şehre çıkmasına imkân bırakmıyorlar. Vize muamelesi yolcuların saatlerce vapurda kalmasını mucip oluyor.

Cuma günleri gelen yolcular ise pul bulunmaması yüzünden vize muamelesi icra edilemediği için şehre çıkamıyorlar. Seyyahların azalmasına sebep olan bu vaziyetin düzeltilmesi ve vize usulünün kaldırılması lâzımdır.

Bir Mısırlı gazeteci şehrimizde

Mısır gazetecilerinden Nakip Aziz B. dün Toros ekspresile şehrimize gelmiştir.

Nakip Aziz B. Mısır ahvali hakkında demıştır ki: — Mısır iyi bir vaziyette değildir.

Bu vaziyet ancak müstakbel dünya harbinden sonra düzelecektir!..

Bu harbin iki sene sonra olmasi muhtemeldir!..

Şöforler intihabatı

Şöforler cemiyetinin idare hey'eti intihabatı 28 - 29 martta yapılacaktır.

Spor

İzmir İttifakı içtiması

20 mart cuma günü Ankara'da içtima eden Türkiye idman cemiyetleri ittifakı merkezi umumî içtimasını bitirmiştir. İçtimada birinci reis Samsun mebusu Ali Rıza, ikinci reis Erzurum mebusu Aziz, aza Mahmut Saffet, Emin, Hâdi, Hüsnü Nasilli atletizm federasyonu reisi Burhan, futbol federasyonu reisi Hamdi Emin, eskrim federasyonu reisi Fuat, güreş federasyonu mümessili tayyare ve denizcilik federasyonu mümessili Cavit Beylerle müşavir aza olarak Sıhhiyeden Ankara sıhhiye müdürü Ali Rıza, Maariften talim ve terbiye azasından doktor Avni Beyler hazır bulunmuşlardır.

Merkezi umumî esaslı işler arfasında 931 eylül nihayetine kadar olan devrenin bütçesini nazım etmiş, harice gidecek spor kafilelerinin idaresine ait takımların muhtelif zevat tarafından teftişini tesbit etmiştir. Bu içtimada olimpiyat meselsi de görüşülmüştür.

Deniz umuru haziran içinde bir kere daha içtima edecektir. Federasyon reisleri İstanbul'a avdet etmişlerdir.

Milliyet

Astın umdesi "Milliyet" tir
23 MART 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi
No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İst. anbul.

Telefon numaraları:
24311 — 24312 — 24313

ABONE ÜCRETLERİ
Türkiye için Haric için
3 aylık: 400 kuruş 800 kuruş
6 aylık: 750 " 1400 "
12 aylık: 1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş
tar. Gazete ve matbaaya ait işler
işin nâdiyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilanların mes'uliyetini
kabil etmez.

Bugünkü hava
Dün en fazla hararet 15 enaz 0
di. Bugün muzgar mütehavvül
hava kısmen açık kısmen bulutlu

Ankara seyahati

Arkadaşlardan birinin "Kulak misafiri" ismi altında tanı misafirliği etmesinden rahmet kârlarını benî yerinde görmeyince her halde merak etmişlerdir. Merak hattâ dikkat etmemiş olsalar bile bana böyle demek düşer. Eğer böyle düşünmek sonra kredimiz düşer. Bir kerre ilin diline düştük mü, o zaman tasalanmak bize düşer. Hele iş te ayağa düşerse var ya!

Evet, bir iki gün için Ankara gittim. Spor Merkezinde bulunmağa. Dünde avdet ettim. Ankaraya gittiğimi işidelerimimdi rasgeldiğim zaman bana garip bir nazarla baktıklarını sezdim. Hanı birle kumar oynar, parasını yutarızın. Siz o tuttuğunuz parayı bol bol sar ederken parasını yuttuğunuz size nasıl bakarsa bana da öyle bakıyorlar. Bu çarpık bakışın sebebini bulmak için keramet âzâm değil. Zaten size sorar:

— Ey, Ne zaman tebrik edeceğim... Bana böyle sorulara ben anlamamazlıktan gelerek şu cevabı verdim:

— Ben evlenmemeğe karar verdim!

— Hayır evlenmek için söylemiyorum. Meb'us namzetliğiniz için söylüyorum...

— Ha! Teveccühünüze teşekür ederim. Ankaraya başka iş için gitmiştim...

Vaktâ onun bu cevaba inanmadığı muhakkak... Lâkin âlemin yanlış zannını muttasıl düzeltecek te ben değilim ya!

Bir şey dikkat ettim... İstanbulda, İstanbul gazetelerinde çok üstünde görülmüş mevzu ne'nişluk olduğu halde Ankarada bundan bahsedildiğini hayıradım. Belki benim yanımla lâfi olmamıştır.

Doktor denmeyecek!

Nasrettin Hoca evlenmiş.. Arkadaşlarından biri bunu işitmiş ve Hocayı tebrik ettikten

Kulak Misafiri

Niçin neş'eliyim?

Meşhur bir ilaç fabrikası vardır. Gazetelere sık sık ilan verir. Gülen bir adam resmi ve elinde bir sual:

— Niçin daima neş'eliyim?
— İhana göyle göz atarlardan biri güldü:
— Niçin mi neş'eliyim... Hiç ilaç kullanmam da ondan..

Rahatsız olmayorum..

Şehzadebaşı sinemaları, cumadan başka günlerde pek tenha olur. Geçen gün, arkadaşlardan biri gitmiş. Kapıdan içeriye girince soğuk bir rüzgâr yüzüne çarpmış. Bir de ne görmüş: Koca salon bombos...

Gerisin geriye döncecek deşilya... İster istemez oturmuş. Ve tabii can sıkıntısı ile bir de cigara tellendirmiş. Derken, oyunu belegen seyretmeyegelen memurlardan biri kapıdan görünmüş:

— Efendim sigara içmek yasaktır!
— Niçin o?
— Müşteriler rahatsız olmasın diye...

Arkadaş boş sandalyalara bakıp gülmüşemmiş:
— Müşteriler mi dedin... Teşekür ederim, ben rahatsız olmuyorum! Kulak Misafiri

Mektepliler müsabakası

Tasfiye kanunu

96 nci haftanın ikinciliğini Galatasaraydan 30 Natik Muh'tar B. kazanmıştır, yazısı şudur:

Haftanın en mühim haberini Mübadele tasfiye kanununun Meclisce kabulü ve bu münasebetle Dahiliye Vekili Şükri Bf nin nutukları teşkil ediyor.

Vekil B. kürsiye çıkarak:

"Teknikimize arzolan bu kanun uzun ve hazin bir destanın teşrii hatimesidir.... Cümlesile nutuklarına başlayarak; "Lozan, muahedesi ahkâmını, mübadele ahalî meselesini mes'ul hükümetin vazifelerini, devamla Hilâliahmerin hizmet ve muavenetlerini, son harpte karşılaşılan mania ve güçlüğüle tasrih etmişler; izahatlarına "Anadolu, da yapılan tahribatı, taktiri kıymet usulü mecburiyetini zikretmişler ve tasfiye kanununun kabulündeki fevaidi anlatarak nutuklarına nihayet vermişlerdir.

B. M. M. nutku müteakip Mübadele tasfiye kanununun kabul etmiştir.

Memleketimize gelen vatan daşlar gerek istihsal sahasında gerek terakki yollarında bizim le beraber; bu memleketin yük selmesinde büyük bir âmil olacaktırlar. Esasen gaye de budur.

sonra karısının adını sormuş. Hoca şu cevabı vermiş:

— Geçinmeye gönüllüm yok ki adını bileyim!

Galiba sihihiye'nin de dişçilerle geçinmeye gönüllü yok ki, bir türlü onlara bir isim bulamadı.

Bu sefer de bu isim yetimi biçarelere "Doktor" denmiyecek. "Diş tabibi" denecek miş...

Tababetle tam bir alakası olan dişçilere doktor denmiyecekse ya İktisat, Hukuk, Felsefe doktorlarına ne denecek?!

FELEK

HİKAYE

Ödünç para yerine nasihat..

Muhtelif yaşlarda üç köylü genci arasında konuşulan mühim bir meseleydi. bu. Yaşça en küçük olduğunu andığım genç yirmi ikisinde görünüyordu. Diğerlerinin otuzu geçkin olduklarını anladım. Ben kendilerini dinlemek merakına deşildim. Fakat işittiğim sözleri daha iyi duymak için kulaklarını meraklan menedemedim. Meselenin şu olduğu anlaşıyordu: Yirmi iki yaşındaki genç artık evlenmeğe karar vermişti. Hem de bir an evvel. Çünkü alacağı bir kıza son bir iki seneden beri sevgisini bütün köy halkı biliyordu. Kızın babası yoktu. Annesi fakirdi. Evlenmek için az çok bir masraf etmek lâzım değil mi..? İşte bu masrafı delikanlının görmesi lâzım geliyordu ister istemez. Delikanlının babası vardı. Fakat çifliği su basmıştı. Adamcağız mahvolmak derecesine gelmişti. Böyle bir sırada oğlunun evlenmesini belki de muvafık bulmuyordu. Lâkin artık bir tek oğlunun bu arzusuna muhalefet etmeği de doğru bulmuyordu.

Şimdi üç kişi arasında evvelâ samimi bir lâkırdı mevzuu halinde başlayan ve git gide münakaşaya şekline giren meselenin esası bundan ibaretti. Yaşı otuz geçkin olanlardan biri susuyor, düşünür görünüyordu. Fakat sarışın, kuru bir adam olan diğeri çok söylüyor hem de hızlı konuşuyordu:

Sen evlenmek istiyorsun.. Fakat borçlanmağa mecbur olacak sını. Bana müracaat ettin.. Orta lıkta sıkıntı var. Bu zamanda kimseden ödünç almak kabil değil Fakat sana bir hizmet etmek isterim. İstedığın on bin frangı vereceğim..

Delikanlının yüzü güliyor. Bu istenen zaman zarfında ödeyecekti. Yalnız babasının bundan haberdar olmasını istemeyordu. Parayı verecek adam buna muvafakat ediyordu:

Ben sana bir hizmet etmek istiyorum. İstedığın gibi olsun..

Sonra izdivaç merasiminin ne vakit yapılacağı bahsi açıldı. Delikanlı bu hususta sabırsızdı. Mümkün olduğu kadar çabuk olmasını istiyordu. Öbürleri tuhaf tuhaf şakalar ederek sabırsız gecebakıp güllüyorlardı. Bir müddet bu şakalar devam etti. Fakat sonra parayı verecek adamın neşesi kesildi. Şimdi zihni bir düşünceye sapsanmıştı:

Sen acele ediyorsun... Halbuki bende şu sırada on bin frangkı nerede? Ben de bu parayı, başkalarından bulacağım. Alacaklarım, topladuktan sonra. Evlenecek delikanlının çehresinde biraz evvelki tebessümü dığı istikamet üzerindeki fikirlerini izah ediyordu.

Bir aralık sordum:

—Kuzum... Her halde senin mimarlığın hiç hesapta olmayan bir şeydi. Nerden mimar oldun? Yoksa sonradan mı meslek değiştirdin?..

Bu suali sormakta haklı idim. Ben onu Emirgan'da bırakıp Nişantaşına naklettüğümüz zaman kendisi Mülkiye mektebinde idi. Ondan sonra bir defa daha görmedim. Bugün de Çarşıkapı'da birbirimizi rastladığımız anda gene ilk önce o beni tanıdı... ve bana kendisini tanıttı.

—O maşallah nereden böyle, neredesiniz, ne yapıyorsunuz?..

Dedim zaman da:

— İstanbula geleli daha bir ay bile olmadı. Çok özüldüm. On beş gün daha oturup döneceğim...

Dedi, ve ondan sonra konuşuk:

— Nereye dönüyorsunuz?..

— İtalya'ya...

— Niçin? Orada ne yapıyorsunuzuz?

— E... ben on beş sene var ki İtalyada oturuyorum ve mimarlık yapıyorum. Hayatımın on senesi de şöyle böyle geçti... Ben artık İtalyalı sayılırım. Orada evlendim. Çocuklarım var. Fakat bir türlü vatan hasretini yenedim. Memleketimi öyle özledim, öyle burnumda tüttürdüm ki. Belki her günümün bir kaç saate yalnız ve daima İstanbul, memleketimi düşünmeğe geçti...

Ve... o muhatabın bundan sonra konuşmaya başladı. Yirmi beş senenin vak'alarını büyük bir heyecanla anlatmaya başladı.

Ve... o zannediyordu ki ben her şeyi biliyorum, Avrupaya niçin gittiğinden haberim var, Belkiys'ten nasıl ayrıttı edildiğinin farkındayım. Ve... gene ondan macerasını bütün Türk halkı biliyormuş gibi içten gelen maceralı ve destanlı bir adam hali vardı! Halbuki ben bir şey bilmiyordum.

Belkiys ve Cahit... Bunların ikisini de unuttum. Onları çocukluğunda sevgimi verdiğim iki şefkatli, iyi insan... birini:

— Belkiys ablam... Öbürünü:

— Cahit ağabeyim...

Diye hatırlıyordum. O kadar. Babam bizi Nişantaşına naklettikten sonra ne ben bir daha Emirgan'a gitmiş, ne de Cahitle Belkiys'i görmüş ve bu iki gönül ve aşk ortağım ne oldukları hakkında hiç bir şey işitmişim!

Bunun içindir ki Cahit'in anlattığı bu macerayı kelimesi kelimesine hayretle dindim, heyecanla dindim, ve sözlerini bitirip te:

— Nasıl tam bir roman değil mi?..

Dedim zaman:

— Hakikaten Roman. Bundan daha müheyyic mevzu olmaz...

Dedim, ve bunu söylediğim zaman hiç noksansız olarak söy

Sihhi bahisler

Yine böbreklere dair Nefritler ve nefrozlar

Dr. Rusçuklu HAKKI

Böbrek hastalıkları hekimler için arı arı kesilmeyerek döğüşen bir tekkik mevzu teşkil eder. Böbreklerin iltihaplı bozuklukları Nefrit -Böbrek iltihabı ünvanile tanımlıdır. Bunların had, müzmin yani taze, eski ve ikisi ortası olarak tah-telhat şekilleri vardır. Bu sonrakilerin içinde terallübi denilen böbrek iltihaplarını ayırma lıdır. Böbreklerin bu türlü bozukluklarında damarların bozuklukları göze çarpar ve umumiyetle idrarda itidal üzere albümin bulunması, böbreklerin vazifesinde eksiklik olması, tan siyanın yükselmesi ile kanda Ürenin artması, Üremiye ve Azotemiye temayül ile ittisaf eder.

Diğer böbrek iltihabı vak'aları vardır ki böbreklerin bozuklukları bilhassa içlerindeki ince zağa münhasırdır. Bu türlü böbrek iltihabına tutulanların idrarlarında ziyade mikdarda Albümin bulunur, vücutları şişer, tuzlar birikir, kalır.

İcmalen arzettiğim şu tasnif böbrek hastalıkları hakkında sarfolunan mesainin çoğunluğunu ve ehemmiyetini bir dereceye kadar gösterir.

Böbreklerin kabiliyeti nüfuziyasını ölçmek, ömür serimünde Üreyi takdir etmek; hasta böbreğin ne derecelere kadar vazifesini göreceğini ve bundan hastanın daha ne kadar yaşayacağını kestirmek; şişli böbrek iltihaplarında yenilen tuzların ensice içinde toplamı kaldığını keşif ve bunu tuzsuz yemeklerle tedavi etmek hep o mesaii cümlesindedir.

Bir çok sene var. Böbrek iltihapları arasında bir tanesi ayrıldı, böbreklerin iltihabından ziyade istihalesile temayüz eden bu arızaya Nefroz denildi. Yakın zamanlarda bu Nefrozları içinde bir tanesi belli başlı bir arıza olarak meydana çıkarıldı; buna Nefroz lipidik adı takıldı. Bu hususi mahiyette bir böbrek hastalığıdır. Böbreklerin bozukluğu ile beraber kandan su kısmında lipid yahut lipit denilen maddeler daha ziyade kolesterin birikiyor.

Nefritleri Fransız mektebi tasnif etti nefrozları da son zamanlarda Alman mektebi ortaya koydu.

Nefroz lipidike ekseriyetle çocuklarla gençler tutuluyor. Tutulanların yüzleri, elleri, ayakları şişiyor. İdrarları tabiidir ve lâkin litrede sekizden 30 grama kadar albümin vardır. Hasta süt perhizine konur,

GLORYA KRIZKOVSKY
hey'eti muğanniyesinin 25
mart çarşamba
KONSERİ
için biletler şimdiden
tedarik edilebilir
Fiatlar
75-100 - 150 - 200 - 250
Localer 800 - 1000

MAJK Sinemasında
JEAN MAX - COLETTE DARFÉ - UİL ve HENRY KRAUS tarafından
Müddei Umumi HALLERS
Tamamen Fransızca sözlü film devam ediyor.

İstanbul mahkemesi tasfiye önetkî talimatnamesi
Münvevver Hanım tarafından Akşar'ya Kürkçübaşı mahallesinde Çeşme sokagında 35 numarolu hanede sakin İsmail Hakkı efendi aleyhine ikame olunan boşanma davasında mumallehy İsmail Hakkı efendiyi ikametgâhının meçhuliyeti sebebiyle istid'a sureti teblig edilmemişlikle tarifi ilandan itibaren ongun zarfında cevap vermediği ve yevmi tahlikat olan 20-4-931 pazaritesi günü saat 14 te mahkemede hazırlanmadığı takdirde hakkında giyaben tahlikat icra edilceğini ilan olunur.

Yatırı Salı aksamı saat 21,30 te
FRANZIZ TİYATROSUNDA
Meşhur tenor
TITTA RUFFA ile
Matmazel D'ARLE ve Muallim SIROTA istikrakile yegâne bir konser verilecektir.

Pek yakında:
Dünyanın en büyük hayvan mürebbisi ZOUVIANO ve ARSLANLARI...

25 Mart Çarşamba akşamı
MELEK SİNEMASI
Viyana operasına mensup meşhur tenor **SCHIMIDT**
MAXUDIAN - ROGER TREVILLE ve JEANINE, GUISE ile beraber
BİR HAFTALIK SAADET
(VENEDİK GECELERİ)
filminde takdim edecektir. Baş döndürücü İtalyan musikisini ve gondolcuların şarkılarını dinleyeceğiniz bu şaheser, Venedik'te çevrilmiş ve tamamen Fransızca sözlü olup mevsimin en güzel eserlerinden biridir.

ANADOLU
SIGORTA ŞİRKETİ
Türkiye İq Bankası tarafından teşkil edilmiştir
Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyeti maliye Sigortalarını kabul eder.
Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul
Telefon: İstanbul - 531 Telgraf İmtiyaz

Pek yakında
Majik Sinemasında KARA TABUR

Milliyetin celti romanı: 145

Beş hasta var!

—Beş hasta var!..

Müellifin son sözleri..

Güneşli bir günün sonu idi. Yürüye yürüye Beyazıt'e kadar geldik. Kalabalık vardı. Uzun bir kuştan bunalan ve kurtulan halk sokaklarda ve bu meydana güneşin son ışıklarını büzülen çiğertlerine derin, doyumsuz nefeslerle çekiyorlardı. Arkamız:

— Beyazıt'a kadar gelmişken haydi seninle Süleymaniye ye kadar gidelim..

Dedi.

— Vaz geç canım. Beni oraya kadar sürüklemey. Daha bir

çok işlerim var. Matbaaya da daha uğradım. Bırakacak yazılarım var...

Dedim. Şen lâubali kolumdan çekti:

— Uzatma. Yirmi beş sene mi ne oldu seni görmedim. Eğer bugünkü tesadüf olmasaydı, seni belki gene göremiyecektim. Yazılarımı bir az geç te gönderirsin...

Dedi, kendisiyle beraber beni de yürüttü, ve anlatıyordu:

— Bu eserlere bayılıyorrum. Süleymaniye Sinan'ın şah eseridir monser...

Diyerek, Türk mimarisi, Bizans mimarisi, Selçuk eserleri ve dünya mimarlığının şimdiki

— Niçin? Orada ne yapıyorsunuzuz?

— E... ben on beş sene var ki İtalyada oturuyorum ve mimarlık yapıyorum. Hayatımın on senesi de şöyle böyle geçti... Ben artık İtalyalı sayılırım. Orada evlendim. Çocuklarım var. Fakat bir türlü vatan hasretini yenedim. Memleketimi öyle özledim, öyle burnumda tüttürdüm ki. Belki her günümün bir kaç saate yalnız ve daima İstanbul, memleketimi düşünmeğe geçti...

Ve... o muhatabın bundan sonra konuşmaya başladı. Yirmi beş senenin vak'alarını büyük bir heyecanla anlatmaya başladı.

Ve... o zannediyordu ki ben her şeyi biliyorum, Avrupaya niçin gittiğinden haberim var, Belkiys'ten nasıl ayrıttı edildiğinin farkındayım. Ve... gene ondan macerasını bütün Türk halkı biliyormuş gibi içten gelen maceralı ve destanlı bir adam hali vardı! Halbuki ben bir şey bilmiyordum.

Belkiys ve Cahit... Bunların ikisini de unuttum. Onları çocukluğunda sevgimi verdiğim iki şefkatli, iyi insan... birini:

— Belkiys ablam... Öbürünü:

— Cahit ağabeyim...

Diye hatırlıyordum. O kadar. Babam bizi Nişantaşına naklettikten sonra ne ben bir daha Emirgan'a gitmiş, ne de Cahitle Belkiys'i görmüş ve bu iki gönül ve aşk ortağım ne oldukları hakkında hiç bir şey işitmişim!

Bunun içindir ki Cahit'in anlattığı bu macerayı kelimesi kelimesine hayretle dindim, heyecanla dindim, ve sözlerini bitirip te:

— Nasıl tam bir roman değil mi?..

Dedim zaman:

— Hakikaten Roman. Bundan daha müheyyic mevzu olmaz...

Dedim, ve bunu söylediğim zaman hiç noksansız olarak söy

lediğime emindim.

Meğer Cahit İstanbuldan sürgün gitmişmiş? Üç dört sene Mısır'da hapsedilmişmiş! Sonra nezaret altında İtalya'ya gönderilmişmiş! Belkiys'e senelerce her gün bir tane, beş tane mektup göndermişmiş!.. Bütün bunları ben nereden bileyim?.. Ve Belkiys'in ölümünden deşset duyarak bahsediyordu.

—Tam onuncu sene Paşa her gün "Belkiys... Belkiys..." diye uzun uzun yazdığı mektuplara kısa bir mektupla cevap verdi:

"O öldü, ve tamamen sizi unutarak öldü. Gençsiniz. Kendinizi üzmeyiniz. Kadınlara inanmamak hayatın birinci şartı idi. Fakat siz bunu nihayet o toprak olduktan sonra öğrendiğiniz oluyorsunuz. O yaşayacak, belki ümidiniz de yaşayacaktır. Hiç açmadan bir tarafa attığı ve biriktirdiği mektuplarını size gönderiyorum. Allah hepimizin kusurlarını affetsin."

Belki bu mektuba inanmıya-

caktım. Fakat bir kaç gün sonra Belkiys'in bana bir defa:

— Ulviye...

Diye tanış veribildiği komalı hizmetçilerinden birinden uzun bir mektup aldım. Onda da çok sevdiğim Belkiys'in öldüğünden acı acı bahsediliyordu:

"Paşa artık sizi tamamen serbest bıraktığını Hüseyin Bey bildirdi."

Deniyordu. Hakikaten benim bekleşik eden Hüseyin Bey bir kaç gün içinde bu emri almıştı.

— Oğlum artık istediğin yöreye gidebilirsin. Çektığın kahr böyle dolacaktır...

Dedi, Belkiys'in beni unuttuğuna inanamıyordum.

Ona:

— Unut... Diyen bendim. Fakat ben unutamamıştım ki o unutulmuştu.

—O unutamadığı. Kahrından öldü... 1 öldü...

Diyardım, ve karım:

İlkmektep muallimlerine

İlkmekteplerin bütün sınıflarına resim örnekleri vazifesini de görecek olan ve hayat bilgisi derslerini resimle öğreten:

Hayat Bilgisinin Resimle Tedrisi

İsimsiz eser (İlkbahar) kısmı çıktı.

Talebe kısmı (30) muallim kısmı (40) kuruştur.

Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi

İSTANBUL VİLİYETİ

DEFTERDARLIK İLANLARI

Tamirat münakasası: Galatasaray binası altında 7 No. lı dükkânın keşifnamesi mucibince 348 lira 42 kuruşluk tamirâtı münakasaya konulmuştur. Keşif ve şartnameyi görmek isteyenler Defterdarlık hey'eti fenniyesine ve münakasaya iştirak edeceklerinde 15 Nisan 931 çarşamba günü saat on beşte Defterdarlıktaki münakasa ve ihale komisyonuna müracaatları. (M-418)

İstanbul Liman Şirketinden

Şirketimiz vesaitinin tamirâtı için muhtelif eb'atta karfiçe, kara çivi, köşebent, lama, çubuk demirlerinin mübayaası için münakasa yapılacağından iştirak etmek isteyenlerin şartnameleri almak üzere şirketimizin Haydar Han'daki vesait ve hareket şubesine müracaatları ve 30 Mart 931 Pazartesi günü saat 15 te umumî müdiriyette hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Umum Müdürlük

Büyük Tayyare Piyangosu

3. üncü Keşide 11 Nisan 1931 dedir.

Büyük ikramiye 100,000 liradır.

Ayrıca: 40,000, 15,000, 10,000, 8,000, Liralık ikramiye

ve 30,000

Liralık bir mükâfat vardır..

Tütün Inhisarı Umumî Müdürlüğünden: 5,000 kilo kola nişasta

Nümunesi veçhile pazarlıkla 5,000 kilo yerli kola nişasta alınacaktır. Taliplerin 100 lira teminatlarla beraber 31-3-931 sabı günü Galata'da mübayaat komisyonuna müracaatları.

İstanbul belediyesi ilânları

Kadıköyünde Muvakkithane caddesinde mukaddema tamirâtı mütemadiye garaj ve ambarı olarak istimal edilmekte olan metruk bürakanın ahşap kısmı ihaleden itibaren bir hafta zarfında mahallinden ref ve nakledilmek şartıyla satılacaktır. Taliplerin 24 Mart 1931 sabı günü saat 15 de Daire Encümenine gelmeleri.

Arnavutköyünde Lütfe mahallesinde Küçük ayazma mevkiinde kâin 16-43 numaralı 4 odadan ibaret hane kiraya verilme için açık müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için 5 lira muvakkat teminat akçeleriyle beraber ihale günü olan 12-4-931 pazar günü saat on beşe kadar Encümeni daimiye müracaatları.

BeYOĞLU Belediye dairesinden: Yüksek kaldırımın parke tamir ve inşası bedeli keşif olan 3109 lira 95 kuruş üzerinden pazarlık suretile ihale edileceğinden yevmi ihale olan 25-3-931 çarşamba günü saat 15 te mezkûr bedeli keşif % 7,50 teminat akçesini teslimi vezne ettikten sonra tam vaktinde encümeninde bulunmaları ve şeraiti anlamak üzere her gün öğleden sonra Daire Hey'eti fenniyesine müracaatları ilân olunur.

Matbu kitap münakasası

Tahlilâtı ticariye laboratuvarı mübayaat komisyonundan:

Laboratuvarımız için takriben 190 ciltten ibaret Alman'ca ve Fransız'ca olmak üzere matbu kitapların 23 - 3 - 931 tarihine müsâdif pazartesi günü saat 14 te ihalesi yapmak üzere münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de Defterdarlık binasında müessesatı iktisadiye muhasebeciliği veznesine yatacakları teminatı muvakkata makbuzu ile birlikte Sultanahmet'te ticaret mektebi âlisinde müteşkil komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ MERKEZ BANKASI

Devletimizin En Büyük Millî ve Malî Müessesesi

PARANIZIN YATIRILACAĞI EN EMİN VE KÂRLI YER

15 Nisana Kadar Devam Etmek Uzere Yerli Ve Ecnebi Büyük Bankaların Gişelerinde Umumî Hisse Kaydi Muamelesi Açılmıştır. İstifade Ediniz

Çocuğunu Seven Anne, Onun istikbalini Düşünen Annedir!

Bir Kumbara alarak

Cocuğunuzu Sevindiriniz

Türkiye İş Bankası

Vakıf Akarlar Müdürlüğünden:

Bir sene müddetle icar için Müzayedeye vazolunan emlak

1	Çarşıda Püskülcüler sokağında 17 — 19 No lı dükkân
2	„ Tacirler sokağında 21 No lı dükkân
3	„ Kuyulu sokağında 8 No lı dükkân
4	„ Kahvehane sokağında 2 — 4 No lı dükkân
5	„ Zenneciler sokağında 36 No lı dükkân
6	„ Çadırcılar sokağında 121 — 123 No lı dükkân
7	„ Ağa sokağında 11 — 53 No lı dükkân
8	„ Sahaflar bedesten kapısında 22 No lı dükkân
9	„ Çadırcılar sokağında 59 — 57 No lı dükkân
10	„ Yağlıklar sokağında 97 No lı dükkân
11	„ Kavukçular sokağında 13 No lı dükkân
12	„ Fesçiler sokağında 1 — 3 No lı dükkân
13	„ Hacmemiş sokağında 22 No lı dükkân
14	„ Çadırcılar sokağında 123 — 53 No lı dükkân
15	„ Lutfullah Ağa sokağında 6 No lı dükkân
16	„ Çadırcılar sokağında 141 No lı dükkân
17	„ Kazazlar orta sokağında 52 — 54 No lı dükkân
18	„ Perdahçıhan sokağında 20 No lı dükkân
19	„ Çadırcılar sokağında 70 — 66 No lı dükkân
20	„ Kazazlar sokağında 27 No lı dükkân
21	„ Püskülcüler sokağında 13 No lı dükkân
22	„ Lutfullah sokağında 7 No lı dükkân
23	„ Hazircılar sokağında 6 No lı dükkân
24	„ Püskülcüler sokağında 4 No lı dükkân
25	„ Hacmemiş sokağında 11 — 9 No lı dükkân
26	„ Hacmemiş sokağında 24 No lı dükkân
27	„ Reisoğlu sokağında 44 No lı dükkân
28	„ Kazazlar orta sokağında 29 No lı dükkân
29	„ Kazazlarorta sokağında 25 No lı dükkân
30	„ Perdahçıhan sokağında 54 No lı dükkân

Müddeti icar: 1 - 6 - 931 tarihinden 1 - 6 - 932 tarihine bir senedir.

Mebdeci icar: Eski müstecir için akdi sabıkın hitamı yevmi için teslim tarihidir.

Müddeti müzayedeye: 23 Mart 931 den 14 Nisan 931 Salı

Balâda muharrer emlak kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün sâdört buçuğuna kadar şartnameyi okumak vateminatı muvakkat ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkâf Müdürlüğünde vakıf akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müstemilâtı hakkında malûmat almak isteyenler müddet zarfında müzayedeye odasına müracaat ederek ecraporularını görebilirler.

Alât ve eczayı kimyeviye ve sebze münakasası

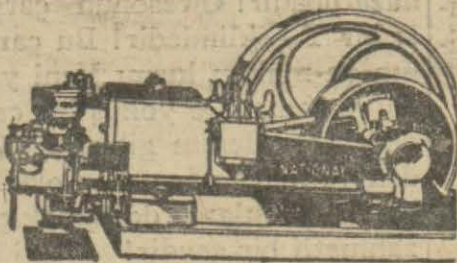
Yüksek Deniz Ticaret mektebi Müdürlüğünden:

187 kalem eczayı kimyeviye ve 54 kalem kimya alâtı ve mektebin 931 mayıs gagesine kadar ihtiyacı olan 18 kalem yağ sebze 2-4-931 tarihine müsâdif Perşembe günü saat 13 te ihaleleri icra edilmek üzere ayrı ayrı münakasaya aleniye vazolunmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere Ortaköy caddesinde kâin mektep Müdürlüğüne ve münakasaya iştirak edeceklerin İstanbul İktisadi meseler muhasebeciliğine edebilecekleri teminatı muvakkat makbuzunu hamilen yevmi makbuzunu mektepte şekkil komisyonu mahsus müracaatları. Tashi: 9 mart 931 nüşhamızda intişar eden daki ilân ihale tarihi 2 olacak iken sehven 2-5-931 rak tertip edilmiş olduğundan tashi olunur.

BİLECİK RAKISI

Türkiyenin en meşhur ve merdub rakısıdır

Mes'ul müdür: Bürhân

İngiliz mamulâtı "NASYONAL" MOTÖRÜ

Mazot ve mangal kömürü ile müteharrik gayet sade, iktisadî ve fiatı her türlü rekabetten aridir. Tediyyatta tesbîlât. Her zaman teslimde amadedir. Tafsilât için Galatada perşembe pazarında Arslan Hanında 1-5 numaralarda İZAKINO ARDITI müessesesine müracaat olunması.

Üsküdar İkinci sâh hukuk mahkemesinden:

Çengelköyünde yeni mahallede Çeşme (Maslak) sokağında 9 Nolu hanede sâkin İken 27-11-930 tarihinde vefat eden ve terakesine mahkememize vaz'iyet edilmiş bulunan müteveffa kalyoncu Yorgi efendinin mahkemeye tahzir ve tesbit edilen emvali menkulest 27-3-931 cuma günü saat 10 da açık arttırma suretile satılacağından talip olanların satış günü mezkûr hanede hazır bulunmaları ve müteveffadan alacaklı olanlarla borçluların bir mah ve vcraset iddiasında bulunanların üç mah zarfında vesâik ve senedatı kanuniyelerle birlikte mahkememize müracaat eylemeleri ve aksi takdirde kanunu medeninin mevâdi mahsusası ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur.

Yelkenci vapurları

Karadeniz postası

Erzurum vapuru 25 Mart

ÇARŞAMBA

günü akşam 18 de Sirkeci nhatından har.ketle: (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve aydet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci'de Yelkencil hanında kâin acentesine müracaat. Tel. İstanbul 1515

Operatör Doktor

HALİL SEZAI

BASUR MEMELERİ Elektrikle

Ve cerrahi hastalıkları mütehasıslı

Divan yolu Doktor Eminpaşa sokak. No 0,2

3 yıldız marka 144 lü kutusu

YERLİ TEBEŞİR

30 kuruştur. Deposu - İstanbul

Necatî Memduh Ticarethanesi

Beşiktaş

DİKİŞ YURDU

Biçki öğrenmek veya biçki muallimi olmak isteyenlere az bir zamanda en asri Fransız metotlarıyla patron çizdirilmeksizin biçki öğretilir. Kayıt olunuz.

Akaretler 62

Zayı: İstanbul, İş Bankasından aldığım kumbaranın (21137) numerolu cüzdanımı zayı ettiğinden ve yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Galata; Bahriyar Hin. Zingal orman çiketi; Mübâdîlar zade Hürsîc

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata küprü

Başı B. 2362 Şube Acentesi:

Sirkeci Mübâdîlar zade hanı 1

2740

Pire - İskenderiye

(Ankara) va- Salı 10da

puru 24 Mart

Galata'dan kalkarak çarşamba

sabahı İzmir'e perşembe Pire'ye

cumartesi sabahı İskenderiye'ye

varacaktır. İskenderiye'den Pa-

zartesi 15te kalkacak Çarşamba

Pire'yede uğrayarak Perşembe

İstanbul'a gelecektir.

AYVALIK SÜR'AT POSTASI

(Mersin) vapuru 24 Mart

sahı günü 17 de Sirkeci'den

Gelibolu Çanakkale Küçük-

kuyu, Edremit, Burhaniye,

Ayvalığ'a kalkacak, dönüşte

Altınoluğa da uğrayacaktır.

Azimetle Gelibolu için yitik

alınmaz

Meşhur " BALLY " İsviçre

Ayakkaplarından bir parti

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 351 numarolu B. PATSIKAKIS ve MAHTUMLARI kundura mağazasında yüzde 40 ilâ 50 nöksama bulacaksınız.